

Zagrlime

POKROVITELJ IZDANJA:

SKINMEDIC

Belgrade • Moscow

WWW.SKINMEDIC.CO.RS

Copyright © 2014 by Vesna Dedić

Copyright © 2014 za srpsko izdanje IK Dedić

Cover photo © Lisa Bonowicz / Trevillion Images
Fotografija autorke © Mirko Tabašević

ISBN 978-86-89671-01-8

CIP – Katalogizacija u publikaciji dostupna je
u katalogu Narodne biblioteke Srbije, Beograd

COBISS.SR-ID 207805708

... jer je *sa tobom* lepše sve.

Beograd, 2014.

Zahvalnost

Zahvaljujem se na stručnoj i prijateljskoj pomoći koju su mi pružili: Eduard Laslo /Rotografika/, Aleksandar Radošević /Color Press/, forenzičar Aleksandar Čutaja /MUP Srbije/, urednik romana Ivan Golušin, dizajner Dušan Mišić, fotograf Mirko Tabašević /Hello/ i Jelena Vukmirović koja je lektorisala sve moje romane.

Hvala novinarki Neveni Mladenović koja je učinila boljom emisiju *Balkanskom ulicom*, mojim prijateljima koji su uz mene i kada me nema ni da se javim, Sanji Marinković s kojom je lakše sve i kada ništa ne valja, pa ni ja...

Hvala čitaocima, bibliotekarima, knjižarima i kolegama novinarima na svesrdnoj podršci.

Umesto posvete:

*Hvala svima nama koji se osim
Boga bojimo samo trenutka kada
neće imati ko da nas zagri...*

*Hvala onima koji čine da lakše
podnosim taj strah...*

Hvala mojoj Lenki...

31. DECEMBAR 2013.

Bez zagrljaja ću večeras leći u krevet i otići u mislima u vreme kada sam verovala da ljubav ne zaobilazi one koji umeju da vole, sreća one koji umeju da joj se raduju i uspeh one koji umeju da misle.

Ja sam isuviše izneverena da bih ikada više pomislila da sam ikome dužna da verujem u ime ljubavi, u ime prijateljstva, u ime nečega za šta unapred znam da ne može da traje.

Zovem se Nataša Krstić i sve mogu sama: da gajim dete bez oca, da doživim orgazam bez partnera, da se večeras fotografišem pored jelke... Stidim se što sam sinoć posle pete čaše vina na *Fejsu* napisala patetičnu glupost: „Sve možeš sam, osim da sam sebe zagrliš“.

Moji sunarodnici iz nacije samaca su tokom noći lajkovali moj status, a jedna koleginica je napisala: „Biće nam lakše kada i ta potreba za zagrljajem izumre. Kada postane društveno neprihvatljivi gest najvećeg primitivizma. Kada ugasimo u sebi potrebu za zagrljajem bićemo apsolutno slobodne.“

Mamurna od prethodne noći odlazim u prazničnu nabavku, uzimam korpu, mrzovoljno trpam sitnice koje mi nedostaju. Menadžment megamarketa je shvatio potrošačku snagu armije samaca i konačno ne moram da kupujem namirnice na džakove, na kilo, na gajbu, kao što su to činili moji roditelji u vreme mog odrastanja.

Stavljam u korpu pakovanje od šest jaja i vakuumirana pakovanja sa dve jabuke i dve šnicle. Više me svaki krvlju poprskani mesar ne pita sa osmehom zamrznutim samo na levoj strani lica:

– Samo jednu šniclu, komšinice?!

Čekam u redu pred „brzom kasom“ i posmatram one u redovima sa velikim kolicima. U megamarketu, kao na pasoškoj kontroli koja razdvaja putnike iz Evropske unije i one koji to nisu, kupci su razdvojeni na bogate i siromašne, one koji su primili platu i one koji je čekaju od letos, na porodične ljude koji će večeras Novu 2014. dočekati u nečijem zagrljaju i na samce koji staru godinu ispraćaju kao seljaci vašare, gradovi cirkuse, mora brodove i putnici usputne stanice.

Prezirem bračne parove! Podsećaju me na novogodišnje noći koje sam provela bez onog koga sam volela.

Zabrinutih izraza lica, sredovečni muškarc i žene stoje pored pretrpanih kolica kao da su naterani da budu zajedno, kao da su ljuti. Možda ih brine samo pomisao na to da su nešto zaboravili, a lift u zgradi ne radi? Ili se plaše da neće imati dovoljno novca da plate sve što su namerili da kupe? Ili ih puna korpa zaista podseća na

činjenicu da će četiri dana biti zatvoreni u stanu pored bića koje su davno prestali da žele?

Jedan muškarac mi gleda u grudi i strelja me požudnim pogledom dok njegova žena ispisuje čekove. Drugi mi upućuje osmeh dok ga supruga gleda u neverici. Čitam joj sa usana da ga pita u šta gleda. Čudi se i čujem ga kako joj kaže da umišlja.

Muževi će noćas gledati u sjajne noge pevačica i voditeljki dok supruge kupe mrvice sa prazničnog crvenog stolnjaka. One će, željne zagrljaja, poslati poruke neoženjenim kolegama sa posla i iščekivati ponedeljak kada će s njima otići na kafu i brzinski seks.

Kako su mi jadni i smešni dok ih zamišljam kako će noćas u ponoć biti jedno pored drugog, u istim ovim trenerkama i sa istim izrazima lica sve dok se deca ne „skinu“ sa interneta i poljube ih pored jelke. Biće nasmejani tih nekoliko trenutaka, a potom će isključiti mobilne telefone i leći u krevet plašeći se da je biće za kojim čeznu u nečijem tuđem zagrljaju.

Mi koji čekamo u redu sa malim korpama gledamo ka pultu sa novinama i čitamo naslovne strane. Nove grudi, nove ljubavi, nova kola, nove pesme, nove kuće, nove suze, nova razočaranja... Sve novo!

Kao popisna komisija, beležim, prekraćujući vreme čekanja, da je studentkinja ispred mene u korpu stavila dva pudinga, margarin, flašu koka-kole, jednu čokoladu i dvopek. Sprema ispite za januarski ispitni rok? Dečko ju je prevario sa cimerkom i ostaje noćas u sobi obližnjeg studentskog doma, sama? Nije imala novca da

plati doček sa drugarima koji su otišli na Kopaonik, jer je otac ostao bez posla? Bakica ispred nje broji drhtavom rukom sitne novčanice i plaća pakovanje napolitanki i litar soka od pomorandže. Možda joj svrati komšinica ili dođu unuci. Doterana mlada žena objašnjava malom sinu da nema novca za čokoladu u obliku Deda Mraza i da bi trebalo da pita tatu da mu je kupi. Kao da se pravda, osramoćena pred mojom skupom *Miu Miu* torbom, objašnjava mi da ga je otac razmazio.

Stavljam kese u kola. Uključujem grejače sedišta i volana, a potom i radio. Psujem pešaka koji neće da se pomeri iako trubim. Drži svoju veliku kinesku jelku i gleda kroz mene. Počinje mamina omiljena pesma. Gabi Novak peva *On me voli na svoj način*. Mogu i sad da se setim pokreta mamine ruke kada pojačava ton na kasetofonu u kuhinji i pevuši prilazeći tati:

On ne piše nježna pisma, nikad o tom ne govori, ne zna srce da otvori, al' ja vidim što mu znači. On me voli na svoj način. On će poći tko zna kamo, on se vraća kasno noću al' i takvog ja ga hoću, slab je pa se pravi jači. Ja vidim u toj igri vidim vatru ispod leda, kad me ljubi, kad me gleda dok se češljam, dok se svlačim...

Dok vozim kroz saobraćajnu gužvu mogu da osetim miris princes krofni, reform torte, vanilica i ledenih kocki koje je pravila svake Nove godine. I miris pečenja koje je tata unosio kroz dvorište. Predveče, već doterani, mama u dugačkoj lila haljini, on u teget odelu... poljubili bi me i otišli na doček Nove godine u najveći gradski hotel.

Parkiram automobil ispred svoje zgrade. Parking je poluprazan. Svi su nekuda otišli. Beograđani u zavičaj, a oni koji drže do ugleda – na skijanje.

Smeškam se komšiji samcu koji ulazi u svoja skupa kola i maše mi. Kroz prozor mi dovikuje:

– Komšinice, osmeh na lice! Nama samcima je lepše nego ovima koji će se usmrđeti od sarme ovih dana. Uživajte! Srećna Nova!

Moje mama i baka su se više od smrti plašile toga da će ostariti same. Ja se ne bojim. Navikla sam da živim sama sa sobom. Još od puberteta kada sam se prvi put sama zatvorila u sobu osećam da najviše volim sebe. Volim kada mi drugi ugađaju, ali uvek ispadne kao da sam im nešto dužna, kao da mi to što su mi dali ne pripada. Najviše volim kada samoj sebi ugodim jer znam da sam to zaslužila. Dok sam ugađala drugima, trošila sam vreme i rasprodavala sebe kao na vašaru, kao da sam davala novogodišnje popuste na svoja osećanja, na svoje telo, na zagrljaje...

Ulazim u lift. Obuzima me nemir dok posmatram svoje umorno lice u ogledalu. Podočnjaci crni, borica na bradi, žute beonjače. Niko mi nije rekao da ću početi da starim pre nego što ostvarim sve svoje snove.

Odlazim u kuhinju i stavljam namirnice u frižider bolno svesna svoje čežnje da se opet nađe iza mene, stavi mi ruke oko struka i kaže mi: „Ostavi te kese sad. Dođi mi u zagrljaj.“

Nema snega ove zime. Dok gledam kroz prozor, pred očima mi umesto pahulja lelujaju godine u kojima sam verovala da mogu da budem srećna.

Pljušti kiša i sa njom pljušte po zidovima moga stana zagrljaji u kojima sam se osećala voljeno... sve dok nisam poželela da budem potpuno srećna.

Odrasla sam i otišla u nepovrat – nestala. Odrastemo kada se najmanje nadamo. Odrastemo kada smo najmanje spremni na to.

Kada odrasteš, velika si i zrela pred ljudima. U mladosti si velika pred sobom, a mala pred ljudima. Vozim mala kola, živim u malom stanu, imam malo dete i samoj sebi sam mala dok vozim niz malu ulicu koja vodi ka mojoj maloj zgradi.

Živim u velikom gradu, imam veliku *Miu Miu* torbu i veliku ambiciju da promenim sebe.

Kako sam se osećala odraslom i mudrom pre trinaest godina kada sam ranim jutarnjim autobusom iz Gornjeg Milanovca, preko Rudnika, došla u Beograd na fakultet. Došla da zgrabim život sopstvenim rukama.

„Život u svoje ruke! Niko ne sme da te drži u šaci!“, govorila mi je majka još dok sam išla u osnovnu školu.

Bez zagrljaja ću večeras leći u krevet. On večeras neće doći iako me je video sinoć i rekao: „Još uvek si lepa... jebiga, moraš uzeti život u svoje ruke, Nataša. Na mene ne računaj... tek ponekad, na neki zagrljaj, onaj naš.“

Kako bi žene bile divne samo kada ne bi želele da budu srećne, prolazi mi kroz glavu misao velikog pisca

koju je često citirao moj pokojni otac. Imam trideset dve godine i sada znam da ma koliko šećera dodavali, neke stvari u životu imaju gorak ukus, ali... evo pišem iako sam suviše izgubila da bih mogla da se razbacujem sećanjima.

1.

Avgustovska zora, prohladna kao i svaka kada se rastaješ. Sa Rudnika nadiru sivi oblaci i prete da se spuste na prljavi autobus koji za nekoliko minuta kreće ka Beogradu. Osećam kao da ne idem nekud odakle uvek mogu da se vratim, već kao da iščezavam sa mesta na kojem sam postojala. Bojim se da će istog sekunda kada autobus krene sa perona broj tri početi pljusak koji će potopiti kratki zagrljaj majke i onaj nekadašnji, dugački i snažni zagrljaj oca dok mi je govorio, po običaju citirajući velike pisce:

– Zapamti... *Kada imaš dvadeset, čini ti se da možeš sve, sa trideset da ne možeš ništa, sa četrdeset da možeš bar nešto.*

Majka me miluje po kosi dok šofer ubacuje moj veliki kofer u prtljažnik. Rezervisala mi je još proletos sobu u vili gospođe Čakarević i njenog supruga Bore.

– Lepo će ti biti kod njih. Velika je kuća, oni su sami. Kćerka im se udala u Londonu. Čakarevićka drži butik od kada znam za sebe, a Bora ima menjačnicu. Divni ljudi. Boru ne poznajem lično, ali njegova žena i ja smo zajedno studirale biologiju – kaže moja majka koja je

sinoć više pažnje poklanjala ribanju šporeta nego mom uzbuđenju pred odlazak.

Sada me mazi po kosi i vidim joj suzu u oku. Pokušavam da se otrgnem iz njenog zagrljaja dok mi čas šapuće, a čas glasno govori i izaziva osmehe putnika:

– Nataša... Budi pametna. Budi pametna!

Uspevam da se istrgnem iz zagrljaja, ali ona me hvata za ruku i kaže opet:

– Budi pametna. Pojedi odmah to što sam ti napravila, a ono u plavoj kesi daj Čakarevički. Idi, ajde, budi pametna.

– Majstore, otvori prozore! Smrdi, jebote, i benzin i parizer i luk! – viče Vanja koja seda pored mene.

Vanja već godinu dana živi u Beogradu. Radi kao šminkerka na televiziji. Mama ne voli što se družim sa njom zbog toga što je starija i što je uvek bila loš đak. Ceo grad zna da je ona vanbračna kćerka tetkice iz škole koja je nekada bila lepotica, a još uvek se nagađa ko joj je otac. Moja mama veruje u verziju da je Vanjin otac neki pisac po čijem se romanu pre dvadeset godina na Rudniku snimao neki partizanski film.

Svi smo znali još u osnovnoj školi da Vanja ispod kreveta drži kutiju punu hiljadarki jer je dečacima iz nižih razreda naplaćivala hiljadu dinara za poljubac iza škole. Kada je bez završene srednje škole krenula za Beograd, ispričavši nam da će tamo završiti kurs za šminkerke i svom dečku najpoznatijem gradskom dileru droge obećala da će se vratiti za tri meseca, svi smo joj se smejali. Posle tri meseca ceo grad je pričao da je kupila kola,

zaposlila se na televiziji kao šminkerka i uspela da bez posledica raskine s dilerom. Neki su tvrdili da nije slučajnost što je Vanjin dečko negde u to vreme uhapšen sa povećom količinom raznih narkotika i osuđen na višegodišnju robiju.

Vanjina majka na sva kćerkina pitanja odgovara: „Sine, uradi kako ti misliš da je najbolje.“ Ja svoju ne mogu ni da zamislim kako izgovara takvo nešto, osim kada je ljuta i kaže: „Nataša! Dosta! Ma, radi kako hoćeš kada se već praviš pametna.“

Vanja stavlja slušalice na uši i uspeva da zaspi iako autobus još nije krenuo. Ja prislanjam čelo na prozor i gledam majku u bež haljini do kolena i braon salonkama kako stiska na grudima svoju omiljenu braon torbu. Smejem se zato što znam da je najsrećnija i najmirnija kada me vidi nasmejanu. Stavljam naočare za sunce jer ne želim da mi iko vidi suze, naročito ne mama. Stavlja i ona naočare za sunce. Popravlja loknu koja joj pada preko naočara, a potom briše suzu sa obraza. Mama se naglo okreće i gubi iza crvene trafike.

Moja majka... uvek svima, pa i meni, smešna u svojoj doslednoj otmenosti i čežnji da bar mene natera da odem zauvek iz palanke... Umreće verujući da negde na ovome svetu postoji mesto u kojem ne vlada palanački duh i gde ću biti apsolutno srećna.

Duвам u staklo i crtam kažiprstom čiča Glišu. Žene ispred mene pričaju o ceni voća i o haljini moje majke, a meni se kroz granje, nebo i čiča Glišu ređaju slike koje ostavljam iza sebe.

Otac koji poslednje godine ne svraća ni u kuću ni u sud, iako je predsednik suda... mama u paranoji da se švaleriše sa mladom zapisničarkom... Mama, najlepša profesorka u Gornjem Milanovcu, pakuje stvari i preti nam kroz suze da odlazi zauvek. S koferom u ruci, ljubi me u glavu i kaže kroz jecaj: „Ako umrem noćas od tuge, zapamti da su ženi za sreću potrebne tri stvari: obrazovanje, dete i sloboda. Svaka žena pokušava da izbegne sudbinu svoje majke i nađe muškarca pitomijeg od onog kakav je bio njen otac. Nađi ga!“

Tata se smeje, namiguje mi i ljubi je u rame dok ona kleči kraj kofera. Kao ilegalac pred islednicima, tata priznaje da ide svakog dana u Beograd gde doteruje program koalicije devetnaest ujedinjenih srpskih partija – DOS. Od kad pamtim njihove prepirke tata je voleo da mamu dovede do suza. Kao da je njeno priznanje ljubomore najveći dokaz ljubavi i njegovog šarma. Sedaju zagrljeni u fotelju, a ja kao suvišna i prevelika za roditeljski zagrljaj izlazim iz sobe.

Sa krivinama niz Rudnik kao da nestajem i ja... ona sposobna i agilna Nataša koja izostaje sa velikog broja časova jer kao volonterka lokalne televizije često ide u Beograd povodom velikih događaja, izveštava o raspisivanju izbora, javlja se sa demonstracijom opozicije ili snima ankete sa Beograđanima. U voćnjacima kod Topole gubi se i poslednji trag sreće koju sam imala kada moja majka, ponosna što sam lepa na nju, a prodorna na oca, dok sprema slatke makarone viče iz kuhinje: